

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1942

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Minister voor Medische Zorg over *de verzekering van kraamzorg bij draagmoederschap* (ingezonden 26 januari 2021).

Antwoord van Minister **Van Ark** (Medische Zorg) (ontvangen 8 maart 2021). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 1693.

Vraag 1

In hoeverre kunnen wensouders die via een draagmoeder ouder worden, aanspraak maken op een vergoeding van de kraamzorg?

Antwoord 1

In artikel 2.11 Besluit zorgverzekering (Bzv) staat beschreven dat de kraamzorg zorg omvat zoals kraamverzorgenden die plegen te bieden aan moeder en kind in verband met een bevalling, gedurende ten hoogste tien dagen, te rekenen vanaf de dag van de bevalling. Of kraamzorg wordt verleend, hangt af van de indicatie van de verzekerde. Uit het Bzv volgt dat de verzekerde «redelijkerwijs moet zijn aangewezen» op de inhoud en omvang van de zorg. In het geval van kraamzorg kunnen zowel moeder als kind aanspraak maken op deze zorg.

Wensouders, adoptieouders en pleegouders (hierna: wensouders), ongeacht of het paren van gelijk geslacht of verschillend geslacht betreft, kunnen volledig aanspraak maken op vergoeding van kraamzorg. Voor de wensouder geldt de zorgplicht voor een pasgeborene als indicatie. Ook in die situaties is er behoefte aan een goede start voor ouder en kind. Er is geen sprake van een verschil: de bepalingen rond kraamzorg in de Zorgverzekeringswet (Zvw) gelden voor hen op dezelfde wijze, omdat voor hen de aanspraak voor de pasgeborenen geldt. Het pasgeboren zijn is hiervoor de indicatie. De kraamverzorgende indiceert welke zorg nodig is en bepaalt op basis van het Landelijk Indicatieprotocol kraamzorg (LIP) het aantal uren kraamzorg.

Vraag 2

Klopt het dat wensouders, die via een draagmoeder ouder worden, zelf geen recht hebben op kraamzorg vanuit de basisverzekering, ook als een van de ouders de biologische vader is en, zo ja, waarom niet?

Antwoord 2

Dit klopt niet, wensouders hebben wel aanspraak op kraamzorg. Zie ook het antwoord op vraag 1.

Vraag 3

In hoeverre speelt hierbij een rol of het kind binnen acht dagen van de draagmoeder naar de wensouders gaat?

Antwoord 3

Zowel wensouder als pasgeborene kunnen aanspraak maken op kraamzorg. In beide gevallen geldt wel als eis dat het inderdaad moet gaan om verzorging in de kraamperiode, dus ten hoogste tien (niet acht) dagen, te rekenen vanaf de dag van de bevalling. Het kan voorkomen dat een baby na meer dan tien dagen bij de wensouders komt, door bijvoorbeeld complicaties na de geboorte of in het geval van adoptie. Ook dan is het denkbaar dat er behoefte is aan (uitgestelde) kraamzorg. Afhankelijk van hoe lang de moeder en/of het kind in het ziekenhuis liggen kan het zijn dat zij hier nog aanspraak op maken. Deze uitgestelde kraamzorg kan als verpleging en verzorging thuis worden vergoed. Verpleging en verzorging kan ook gelden voor een situatie veel later, als de baby na de eerste levensmaand bij de ouders terechtkomt. Ook bieden sommige zorgverzekeraars aanvullende verzekeringen aan, waarin kraamzorg na tien dagen wordt vergoed.

Vraag 4

Klopt het dat als de draagmoeder en het kind minder dan acht dagen kraamzorg krijgen, de «wensouders» de kraamzorg krijgen voor wat betreft de nog resterende tijd van de indicatie en hoe en door wie wordt dit bepaald?

Antwoord 4

De indicatie voor het aantal uren kraamzorg van de draagmoeder en het aantal uren kraamzorg voor de pasgeborene bij de wensouders kunnen los van elkaar worden gezien. Het gaat dan namelijk om twee indicaties. In een dergelijke situatie kan het voorkomen dat het aantal uren kraamzorg meer is dan het maximaal te indiceren uren na bevalling waarbij pasgeborene en moeder niet gescheiden worden. De kraamverzorgende indiceert het aantal uren kraamzorg op basis van het LIP. Op dit moment voorziet het LIP nog onvoldoende bij het indiceren van kraamzorg bij wensouders.

Vraag 5

In hoeverre erkent u dat wensouders die via een draagmoeder ouder worden, zoals alle ouders behoefte hebben aan ondersteuning na de geboorte van hun kind door middel van kraamzorg en/of begeleiding vanuit het consultatiebureau?

Antwoord 5

Ik onderschrijf de gedachte dat alle ouders, en dus ook wensouders, na de geboorte van hun kind, behoefte hebben aan begeleiding door de kraamzorg en het consultatiebureau. Alle kinderen en nieuwe ouders verdienen de best mogelijke start. Hoe dit voor de kraamzorg geldt, heb ik hiervoor toegelicht (zie antwoord vraag 1). De jeugdgezondheidszorg is er voor *alle* kinderen van 0–18 jaar. (Wens)ouders die met hun kind naar het consultatiebureau gaan, krijgen ondersteuning vanuit het consultatiebureau. Bij ieder contact wordt ook gekeken naar de specifieke omstandigheden van het kind en zijn gezin/omgeving.

Vraag 6, 7, 8

Klopt het dat draagmoederschap niet is opgenomen in het Landelijk Indicatieprotocol Kraamzorg (LIP) en, zo ja, waarom niet?

In hoeverre bent u van mening dat verduidelijking over de begeleiding van wensouders explicieter zou kunnen worden opgenomen in het Landelijk Indicatieprotocol Kraamzorg?

Bent u bereid om met de betrokken beroepsorganisaties te bespreken hoe situaties van draagmoeders en wensouders expliciet opgenomen kunnen worden in het Landelijk Indicatieprotocol Kraamzorg?

Antwoord 6, 7, 8

Ik heb bij Bo geboortezorg nagevraagd wat het LIP hierover zegt. Draagmoederschap en begeleiding van wensouders zijn beide niet expliciet opgenomen in het huidige LIP. Op dit moment is Bo geboortezorg bezig met het herijken van het LIP. Ik ondersteun hen hierbij met behulp van een subsidie. In de

nieuwe methodiek die zij gaan hanteren binnen het hernieuwde protocol wordt gekeken hoe de zorg bij draagmoederschap en wensouders vormgegeven kan worden. Dit vind ik een goede ontwikkeling. Ook wordt kraamzorg voor adoptieouders meegenomen. Het nieuwe protocol komt eind 2022 gereed.

Vraag 9

Zijn consultatiebureaus voldoende geëquipeerd om ook ondersteuning te bieden aan wensouders die via draagmoeder ouder zijn geworden?

Antwoord 9

Ja, de jeugdgezondheidszorg is hiervoor voldoende geëquipeerd. De jeugdgezondheidszorg sluit aan bij ouders en is daardoor voor alle gezinssituaties een partner om vragen en onzekerheden rondom het ouderschap mee te bespreken.

Vraag 10

Bent u bereid dezelfde vragen, waar relevant, ook te beantwoorden voor de situatie van adoptieouders?

Antwoord 10

Ja.